

Verduidelijking besluit btw-positie toezichthouders en commissarissen

Dit is een aangepaste versie van de berichtgeving die op 27 mei 2021 naar de leden van de NVTZ is verstuurd. In dit artikel gaan we ook in op het wijzigingsbesluit van 2 augustus 2021. Deze berichtgeving is gebaseerd op een artikel dat eerder door de Vereniging van Toezichthouders in woningcorporaties (VTW) is gedeeld en is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Deloitte.

In het advies van de NVTZ stond eerder dat *‘voor toezichthouders en commissarissen die ten behoeve van hun toezichthoudende functie goederen of diensten hebben aangeschaft en de btw hebben afgetrokken (voorbelasting) kan het nadelig zijn om de btw terug te vorderen, omdat zij dan ook deze voorbelasting terug moeten betalen’*. Deze overweging is in dit artikel komen te vervallen i.v.m. het wijzigingsbesluit van 2 augustus 2021.

Op 6 mei 2021 heeft de Staatssecretaris van Financiën besluit nr. 2021-9403 gepubliceerd in de Staatscourant. Dit besluit geeft invulling aan het begrip ‘zelfstandig’ (zoals genoemd in artikel 7 van de Wet op de omzetbelasting 1968) met het oog op de btw-behandeling van de werkzaamheden van natuurlijke personen die optreden als toezichthouder of als lid van een bezwaaradviescommissie of van andere daarmee te vergelijken werkzaamheden. Aanleiding voor het besluit zijn de arresten van het Hof van Justitie d.d. 13 juni 2019 en de Hoge Raad d.d. 26 juni 2020.

Op 2 augustus 2021 is er tevens een wijzigingsbesluit gepubliceerd waarin de staatssecretaris van Financiën ingaat op enkele onduidelijkheden die zijn ontstaan naar aanleiding van het besluit van 6 mei.

Het in de Staatscourant gepubliceerde besluit van de Staatssecretaris dat per 7 mei 2021 in werking treedt vindt u [hier](#).

Bij natuurlijke personen die op persoonlijke titel, al dan niet op voordracht, zijn benoemd in toezichthoudende organen van stichtingen en verenigingen, is onder bepaalde voorwaarden geen sprake van zelfstandigheid bij de uitoefening van hun werkzaamheden. Als er geen sprake is van zelfstandigheid dan kwalificeert de toezichthouder/commissaris niet als ondernemer voor de btw. Met ‘op persoonlijke titel’ wordt bedoeld dat de natuurlijk persoon in persoon is benoemd en de activiteiten los van zijn (eventuele) onderneming of van zijn (eventuele) dienstbetrekking verricht. Dat de natuurlijk persoon gevraagd wordt vanwege

bepaalde specifieke kennis die verband houdt met zijn onderneming of met zijn dienstbetrekking doet hieraan niet af. Het enkele feit dat de betaling voor de werkzaamheden via een BV/personal holding loopt, betekent op zich niet dat de natuurlijke persoon de werkzaamheden niet op persoonlijke titel zou verrichten.

Geen sprake van 'zelfstandigheid' en geen btw-ondernemer

Ondanks het ontbreken van een arbeidsovereenkomst is geen sprake van zelfstandigheid, als uit de statuten van de stichting of vereniging blijkt dat de toezichtwerkzaamheden op naam van en onder verantwoordelijkheid van het toezichthoudende orgaan worden verricht én dat de leden geen individuele verantwoordelijkheid dragen voor de handelingen van de raad die zijn vastgesteld in het kader van de juridische vertegenwoordiging van de rechtspersoon. Dit is het geval bij een statutair toezichthoudend orgaan dat als zodanig en als geheel tot taak heeft om toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken bij de rechtspersoon en de daarmee verbonden onderneming of organisatie. De natuurlijke persoon is dan als statutair lid juridisch onderdeel van de rechtspersoon voor namens het toezichtsorgaan uitgevoerde handelingen.

Meerdere commissariaten en andere (neven)werkzaamheden

Bovenstaande geldt ook indien een natuurlijk persoon meerdere commissariaten bij stichtingen en verenigingen vervult en voor geen van die activiteiten zelfstandig optreedt. De toezichthoudende werkzaamheden bij stichtingen en verenigingen worden voor de toepassing van de omzetbelastingregelgeving als zodanig beoordeeld en los van eventuele andere (neven)werkzaamheden waarvoor de natuurlijke persoon eventueel al btw-ondernemer is.

Wat betekent dit voor u als toezichthouder/commissaris bij een zorg- en/of welzijnsinstelling

Als nieuw benoemde en zittende toezichthouder/commissaris bij een zorg- of welzijnsinstelling bent u géén ondernemer voor de btw voor wat betreft uw toezichthoudende werkzaamheden bij de instelling en mag/hoeft u dus geen btw in rekening te brengen en af te dragen. Uit de modelstatuten van de NVTZ en NVZD blijkt namelijk dat geen sprake is van zelfstandigheid van u als toezichthouder/commissaris bij de uitoefening van uw toezichthoudende werkzaamheden. Het maakt hierbij niet uit of u één of meerdere toezichthoudende functies/commissariaten heeft of dat u (neven) werkzaamheden heeft waarvoor u wel kwalificeert als btw-ondernemer.

Wat kunt u als toezichthouder/commissaris nu doen?

Toezichthouders/commissarissen kunnen met ingang van 13 juni 2019 een beroep doen op het besluit. Dit betekent dat u de eventuele btw, die u vanaf 13

juni 2019 heeft afgedragen over uw vergoeding voor uw toezichthoudende werkzaamheden zou kunnen terugvorderen. Het is ook toegestaan om voor de periode vanaf 13 juni 2019 tot en met 7 mei 2021 hier niet op terug te komen.

Om de btw terug te vorderen kunt u een suppletieaangifte indienen bij de Belastingdienst via het Portaal waar u ook de btw-aangiften indient. De Belastingdienst betaalt u de dan de onterecht betaalde btw terug. U (bij self-billing: de instelling) stuurt de instelling een creditfactuur voor het bedrag aan btw dat u onterecht heeft gefactureerd voor uw commissariaatswerk. De instelling corrigeert naar aanleiding van de creditfactuur de door haar in aftrek gebrachte btw.

NB Indien u als toezichthouder/commissaris btw terug ontvangt van de Belastingdienst en deze niet terug betaalt aan de instelling, moet rekening gehouden worden met eventuele andere gevolgen (bijvoorbeeld voor de WNT; overschrijving toepasselijk wettelijk bezoldigingsmaximum).

[Wijzigingsbesluit d.d. 2 augustus 2021](#)

[Terugwerkende kracht en in aftrek gebrachte btw](#)

Aan het beleidsbesluit van 6 mei 2021 (dat in werking trad op 7 mei 2021) werd door de staatssecretaris van Financiën terugwerkende kracht verleend tot 13 juni 2019. Voor deze tussenliggende periode (14 juni 2019 tot 7 mei 2021) keurde de staatssecretaris goed dat in het geval voor de in het besluit bedoelde werkzaamheden btw in rekening was gebracht - en deze btw bij de afnemer was afgetrokken - hierop niet teruggekomen hoeft te worden. Door de gekozen formulering was onder meer onduidelijkheid ontstaan over situaties waarbij de afnemer de btw niet of slechts gedeeltelijk in aftrek heeft gebracht.

Toezichthouders die voor hun toezichthoudende werkzaamheden in de periode vanaf 13 juni 2019 tot 7 mei 2021 (onterecht) btw in rekening hebben gebracht, worden geacht deze werkzaamheden als btw-ondernemer te hebben verricht. Dit betekent dat de door de toezichthouder in rekening gebrachte btw in deze periode niet (verplicht) hoeft te worden gecorrigeerd. Deze btw mag echter wel gecorrigeerd worden. Dit geldt ongeacht of de afnemer de btw geheel of gedeeltelijk in aftrek heeft gebracht.

[Correctie](#)

Als wel wordt gecorrigeerd, dient de achteraf ten onrechte afgedragen btw teruggevraagd te worden met een afzonderlijk verzoek aan de Belastingdienst. In ieder geval moet hierbij worden aangetoond dat het gevaar voor verlies van belastinginkomsten volledig is uitgeschakeld. Dat houdt in dat de toezichthouder moet kunnen aantonen dat de instelling waaraan is gefactureerd de btw niet in

aftek heeft gebracht of niet meer voor aftek in aanmerking zal gaan nemen. Indien de instelling waaraan is gefactureerd de btw wel in aftek heeft gebracht, zal de toezichthouder moeten kunnen aantonen dat de instelling de eerder in aftek gebrachte btw op aangifte zal voldoen. Daarnaast zal de toezichthouder over de periode 13 juni 2019 tot en met 6 mei 2021 herstelfacturen moeten uitreiken en de ten onrechte in rekening gebrachte btw terug moeten betalen aan de instelling waarvoor de toezichthoudende werkzaamheden zijn verricht.

[Afgetrokken btw door toezichthouders](#)

Daarnaast wordt goedgekeurd dat een toezichthouder - ongeacht of er wel of niet wordt overgegaan tot correctie van de eerder in rekening gebrachte btw - in de periode vanaf 13 juni 2019 tot 7 mei 2021 niet hoeft terug te komen op eventueel in aftek gebrachte btw in verband met gemaakte kosten die samenhangen met de uitoefening van de toezichthoudende werkzaamheden. Dit geldt ook voor herzieningsgoederen (zoals bijvoorbeeld een auto, computer etc) indien deze voor 7 mei 2021 in gebruik zijn genomen.

[Verduidelijking btw-positie van personen die deelnemen in een commissie](#)

Verder is in het besluit verduidelijkt dat personen die tegen vergoeding deelnemen in een commissie (bijvoorbeeld een geschillencommissie), hiervoor niet kwalificeren als btw-ondernemer, indien - kortgezegd - de uitspraken of beslissingen van die commissie enkel tot stand komt wanneer de commissie als zodanig de uitspraak doet of de beslissing neemt.

[Advies NVTZ](#)

Na een periode van ongeveer twee jaar is er met het besluit van de staatssecretaris van Financiën van 6 mei jl. eenduidiger beleid gecreëerd omtrent de btw-heffing over werkzaamheden van toezichthouders en commissarissen. Overigens begrijpen wij dat er naar aanleiding van dit besluit inmiddels vragen en/of opmerkingen zijn gekomen, die momenteel nader worden uitgezocht en teruggekoppeld.

Er wordt vanaf 7 mei 2021 in vrijwel alle gevallen geen btw meer in rekening gebracht. Voor toezichthouders en commissarissen die geen gebruik maken van de kleine ondernemersregeling (KOR) of eerder al bezwaar hebben gemaakt tegen hun btw-positie, betekent dit een verlichting van administratieve lasten voor wat betreft de bezoldiging die zij ontvangen voor hun toezichthoudende functie(s). Anderzijds betekent het besluit een besparing voor (onder andere) zorg- en welzijnsinstellingen die de in rekening gebrachte btw vrijwel niet kunnen verrekenen.

Voor wat betreft de periode tussen de uitspraak van het Hof van Justitie (d.d. 13 juni 2019) en het meest recente besluit van de staatssecretaris van Financiën (d.d. 6 mei) geldt dat toezichthouders en commissarissen de aan de instelling in rekening gebrachte btw kunnen terugvorderen van de belastingdienst (en deze zullen moeten terugbetalen aan de instelling), maar er kan ook worden afgezien van terugvordering in de situatie dat de instelling de btw in aftrek heeft gebracht. Voor de eerder genoemde zorg- en welzijnsinstellingen is terugvorderen voordelig, maar voor toezichthouders en commissarissen kan dat administratief bewerkelijk zijn en/of financieel nadelig uitpakken.

De NVTZ adviseert haar leden hierover het volgende. Het is een individuele afweging van de toezichthouder of commissaris om over te gaan tot het terugvorderen van de afgedragen btw sinds 13 juni 2019. Is een toezichthouder of commissaris hier om wat voor reden dan ook, niet toe bereid, dan heeft de instelling dat te respecteren. Aan dit advies liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

- Voor toezichthouders en commissarissen die in de afgelopen jaren hun bezoldiging hebben gefactureerd vanuit een eigen onderneming kan het bewerkelijk zijn om dit voor de afgelopen jaren uit te splitsen over welke activiteiten met terugwerkende geen btw afgedragen hoeft te worden;
- De toezichthoudende functie kan inmiddels beëindigd zijn;
- Voor toezichthouders en commissarissen die hun btw-aangifte uitbesteden, kan een terugvordering van de btw betekenen dat zij extra kosten moeten maken t.b.v. een belastingadviseur of boekhouder;
- De bedragen die toezichthouders en commissarissen kunnen terugvorderen zijn marginaal in verhouding tot de begroting van de meeste zorg- en welzijnsinstellingen.

De NVTZ stelt zich dus op het standpunt dat de toezichthouder of commissaris bepaalt om de btw al dan niet terug te vorderen. Indien u naar aanleiding van dit bericht nog vragen of opmerkingen heeft, dan kunt u contact opnemen per mail